

HONVÉD.

Megjelenik e' lap, vasárnapot kivéve naponként magyar és német szövegben egy íven. Előfizetési díj: félévre postán négyszer küldve 6 fr. 48kr. kétszer küldve 6 fr. 24 kr. havankint csak Kolozsavártt 1 fr. ezüst pénzben.

Der „Honvéd“ erscheint täglich, Sonntag ausgenommen, in ungarischem und deutschem Texte, auf einem Bogen. Praenumerations Preis: halb Jahrg, mit Postversendung, viermal in der Woche: 6 guld. 48 kr. Zweimal: 6 guld. 24 kr. Monathlich für Clausenburg: 1 guld. Conv. Münze.

HIVATALOS ROVAT.

Az ellenség elhaladt, keljen fel a' nép!

Vajjon eljött-e már ideje annak, hogy fölkeljen a' nép, avagy mikor jövend el?

Okoskodjatok a' mindennapi józan ész szerint és fogjátok belátni, hogy nem hős, de csak mozgékony nép ellen sem győzhet ellenség, a' nép lakásának földén.

Látjátok, barátim! a' muszka négy hónapig utazott, míg ide ért, el van fáradva, csüggedve, nem szokta meg az éghajlatot, az itteni élelmódot, és e' napiglan 15,000 halt meg, sok ezer betegen fekszik. Isten látogató ujjá nehezedett rájok, ti is tegyétek meg a' magatokat.

Varsótól eddig minden városban őrsereget kellett hagynia, különben visszamehetésének útja elzáratnék. Ez maga elfoglal sok ezeret. Ugy, hogy ha kiindult 70,000 ember, a' sok halott, a' sok beteg, a' sok őrsereg, a' sok elesett a' táborn bizonyosan leszállítá 30 — 40,000-re, miből világos, hogy a' 70,000 ember kijött ugyan, de abból velünk csatába 30 — 40,000-nél több nem ereszkedhetik.

Világosítsa fel Isten, a' mindenható, a' népet az iránt, miképen szabadulhat meg a' háboru és szolgaság szenvedéseitől. Lássá be a' nép, hogy ha például, Borsod, Gömör, Szepes, Nógrád, Heves, Abauj, Szabolcs, Zemplén lakossága most fölkel, öszszegyül roppant számmal, vagy a' hátrahagyott őrsereget pusztá kézzel megsemmisítheti 's ekkor a' muszka főszereg útja vissza el van vágva, vagy azt esközi, hogy két anyyi őrséget kénytelen az ellenség hátrahagyni, minek következménye leend, hogy 10 — 15 000-rel kevesedvén a' főtábor, a' mi hadseregünk által annál bizonyosabban legyőzethetnek. A' muszka tábor már most is vékony mint a' fonalszál, mert Varsótól Debreczenig nyult el. A' nép szakítsa ketté e' gyenge fonalát az ellenségnek, 's kigyói élte meg van ölve.

Hadseregünk vitézül viv, mert szereti hazáját.

Tegyé meg a' magát a' nép is. Támadjon közüle egyegy vezér, a' ki a' lápokból, az erdőkből, a' hegyekből rohanjon elé bajnoksáival 's riaszsa 's ölje az ellenséget. A' népből kell támadni a' szabadítónak. Más szabad harák hősei, megszabadítói is a' népből támadtak. Megyénként egy ezer vállalkozó az ellenség ezereit fogja félelemben tartani.

Én nem ismerem még e' népszabadítót, e' néphöset; de az már ki van jegyezve Istennek szent ujjá által. Kellert születte, ki a' népet bátorrá, hőssé tegye, kinek melle a' láthatatlan kereszt jelével meg van jelezve, hogy utána rohanó vikkint és ordító szélkint menjen a' nép hatalma.

Talán ott van ő Heves és Nógrád vidékén. Talán Borsod és Gömör rengetegeiből lép elő. Talán Szepes és Sáros bércei közül, vagy Zemplén és Szabolcs síkjáról repül elő. Vigyázz a' nép az égi jelekre, azok diadalmat hirdetnek, szabad leszsz, csatáznod kell, meghalni nem fogsz.

Látjátok már gyakran, mint rohant a' fergeteg szörnyű erővel, 's a' gyengébb buzatenger kénytelen volt meghajtani becses fejét; de elment a' fergeteg, 's a' büszke fejek újra felegyenesedtek. Halad előre a' muszka; de a' hol már elha-

AEMTLICHER THEIL.

Der Feind geht weiter, es erhebe sich das Volk!

Ist wohl die Zeit schon da, dass das Volk sich erhebe, oder wann wird sie da seyn?

Denket nur mit dem alltäglichen nüchternen Verstand nach, und ihr werdet einsehen, dass der Feind nicht nur gegen ein tapferes Volk auf dem Boden seiner Heimath nicht siegen kann, sondern nicht einmal gegen ein nur bewegliches. Seht, Freunde! der Russe war vier Monate auf der Reise, bis er hierher gelangte, er ist ermüdet, Kleinmüthig, ungewohnt des Klimás, der hiesigen Lebensweise, und bis jetzt sind 15000 gestorben, viele tausenden liegen Krank. Die Heimsuchung Gottes lastet auf ihm, thut auch Ihr das Eurige.

Von Warschau bis hierher musste er in jeder Stadt eine Besatzung lassen, sonst würde ihm der Rückzug abgesperrt. Dieses braucht viele Leute. So dass wenn 70000 Mann aufbrachen, die vielen Todten, Kranken, Besatzungen, Gefallenen die Armeé gewiss auf 30 bis 40000 herunter gebracht haben; aus diesem erhellet, dass wohl 70000 herauskamen, von diesen aber nicht mehr als 30 bis 40000 sich mit uns in Kampf einlassen können.

Gott der Allwissende erleuchte das Volk, wie es von den Leiden des Krieges und der Knechtschaft frei werden kann. Das Volk möge einsehen, dass wenn zum Beispiel die Bevölkerung des Borsoder, Gömörer, Zipsen, Nograder, Heveser, Abaujvárer, Szabolcsen und Zempliner Comitats aufsteht, so komat es in ungeheurer Zahl zusammen, und kann entweder die zurückgelassenen Besatzungen mit blossen Händen vernichten, wodurch der russischen Hauptarmee der Rückzug abgeschnitten ist, oder aber bewirken, dass der Feind gezwungen ist, eine doppelt so starke Besatzung zurück zu lassen, wovon die Folge wäre, dass die Hauptarmee um 10 bis 15000 Mann schwächer würde und von der unsrigen um so leichter besiegt werden könnte. Die russische Armeé ist auch jetzt schon dünne wie ein Zwirnsfaden, denn sie reicht von Warschau bis Debreczin. Das Volk zerreiße diesen schwachen Faden des Feindes, und sein Schlangenleben ist getödet.

Unsere Armeé ficht tapfer, denn sie liebt ihr Vaterland.

Auch das Volk thue das Seinige. Es erhebe sich unter ihm hie und da ein Führer, welcher aus den Sümpfen, den Wäldern, von den Bergen mit seinen Kampfgenossen hervorstürze und den Feind schrecke und tödte. Aus dem Volke muss der Befreier erstehen. Die Helden anderer freien Länder, ihre Befreier erstanden gleichfalls aus dem Volke. Tausend Freiwillige aus jedem Comitats würden die Tausende des Feindes in Furcht halten.

Ich kenne diesen Volksbefreier, diesen Volkshelden nicht, er ist aber schon bezeichnet durch Gottes heiligen Finger. Er musste geboren werden, der das Volk tapfer, das Volk zum Helden mache, dessen Brust mit dem Zeichen des unsichtbaren Kreuzes gezeichnet ist, dass gleich dem stürzenden Wasser, und dem heulenden Winde, ihm die Gewalt des Volkes folge.

Vielleicht ist es in der Heveser und Nograder Gegend. Vielleicht tritt er aus den Borsoder oder Gömörer Wildnissen hervor. Vielleicht fliegt er herbei aus den Zipsen und Saroser Gebirgen oder von den Zempliner und Szabolcsen Ebenen. Gib Acht Volk auf die Himmelszeichen, sie verkünden Sieg, frei wirst du seyn, kämpfen musst Du, sterben wirst Du nicht.

Oft schon habt ihr gesehen, wie der Sturm mit ungeheurer Gewalt einherstürzte, und das schwächere Fruchtmeeer nöthigt war seyn werthvolles Haupt zu neigen, doch der Sturm ging vorbei, und die stolzen Häupter richteten sich wieder auf. Der Russe eilt vorwärts, wo er aber weg ist, da erhe-

ladt, ott keljen fel a nép, 's pusztán ordító hangjára is leteszik az elmaradt őrségek fegyvereiket.

Megnyertétek a szabadságot had és áldozat nélkül; most vérrel kell azt védeni.

Ha most féltek a csatától, utóbb az ellenség fogja ugyan elhurcolni férjeiteket, fiaitokat idegen harczban elvérezni, melyből nem virul számatokra sem szabadság, sem jólét, sem üdvesség.

Ha most nem győztök, ismét századokon keresztül urbéri szolgák lesztek, mint századokon át a mult évig azok voltatok.

És megátkoz titeket a maradék örökre. Még egy lat kellene a hadak mérlegébe, a diadal mienk, titek és vonakodnátok a csekély áldozattól? Isten is elhagyja az ilyen gyávákat.

Keljetek, keljetek fel.

Ott a muszák háta megett kell támadni a népszabadtónak a nép közül. Egy közönséges erdei ember volt Tell 's Helvetiát szabadá tette; egy mezei földmives volt Kara György és Szerbiát megmentette az igától. Ilyenek Isten utjai. A kiben akarat, bátorság, elszántság van, abból választja Isten a hazaszabadtót, legyen az pásztor, földmives, vagy halász.

Hadseregünknek vannak vezérei, a nép vezérei támadjanak a népből, melynek szabadsága ellen folytatják elleneink a harczot.

Nagyvárad, augusztus 3. 1849.

Minister-elnök
Szemere Bertalan.

Körrendelet.

Két ok tette a csehok rendszerit nem csak gyűlöletessé, hanem a jelen körülmények között veszélyessé is:

Egyik a szabadságnak bozantó korlátolása. Elrekeszti ugyan is a legképebb iparosokat 's kereskedőket is betanult mesterségöknek üzhetésétől, meghatározott időhöz 's tetemes költséget okozó formáságokhoz köti a mesterség tanulását, az egyiknek tehetsége 's tehetősége tekintetben vétele nélkül, tiltja a munkabér feletti egyezkedhetést 's a segédek tetszés szerinti választhatóságát, fogadhatóságát 'sat. 'sat.

Másik az egyedúrasság életbe léptetése, mert ha a művek készítése 's árulhatása csak az illető csehok tagjainak áll szabadságában, hogy azok ára szabályozása is kényökre van tettelesen bízva, azt eléggé bizonyítja jelenleg az élelmi szerek 's termények és az ipar cikkek ára közötti botrányos aránytalanság.

Mind két ok nsponta szaporodó panaszokat idézett elő, mind az iparosok részéről, kik részint a munkabér csekélysége, részint mesterségök üzhetésének gátolattása miatt szüköséget szenvednek, mind a közönség, főleg a földmivesek népesebb osztálya részéről, mely az ipar cikkek szerfelett felrugtatott ára miatt, rövid időn kéntelen lesz nélkülözni még a legszükségesebbeket is.

Az iparosok 's fogyasztók nagy tömegét részint már terhelő, részint feyegető szüköség által könnyen előidézethető békételenség 's megalégedetlenség veszélyeit, míg késő nem lenne, megelőzni kötelessége levén a' kormánynak, addig is míg törvényhozásunknak módja lehetne a csehok rendszerit az iparosok 's fogyasztók érdekével az idő kívánatai szerint módosítandólag szabályozni, rendeltetik:

1) Mindenki, legyen az honfi, vagy magát köllőleg igazolt idegen, mesterségét, kereskedését, akár magára, akár mások társaságában és segítségével akadályoztathatás nélkül gyakorolhatja, ipar 's mester-műveit héti 's országos vásárokon kívül is mindenütt szabadon árulhatja, boltot nyithat 's kereskedhetik, mind saját készítményeivel, mind a nyereségre vásárolt áru cikkekkel.

2) Az ezen engedménnyel élni kívánó köteles azonban magát az illető városi, vagy községi előljárásnál jelenteni, szándékát nyilváníttani, lak és tartózkodása helyét tudatni.

3) Az illető város, vagy község előljárásnak kötelességében álland, a magokat illeten módon jelentendő egyénekről jegyzőkönyvet vezetteni 's őket mesterségök, vagy kereskedésük gyakorolhattására, írásbeli engedelemmel minden akadály, ellenkezés és halogatás nélkül ellátati.

4) Önként értetik, hogy a kormány ezen engedményét

be sich das Volk, auf dessen brüllenden Lärm bloss die rückwärts gebliebenen Besatzungen ihre Waffen ablegen werden.

Habt Ihr die Freiheit ohne Krieg und Opfer erhalten, so müsst Ihr sie jetzt mit Blut vertheidigen.

Wenn Ihr Euch jetzt vor der Schlacht fürchtet, wird zuletzt der Feind schon Eure Männer und Söhne in fremdem Kampfe verbluten lassen, woraus Euch weder Freiheit, noch Wohlseyn, noch Heil erblühen wird.

Wenn Ihr jetzt nicht siegt, werdet Ihr wieder Jahrhunderte durch Frohnknechte seyn, so wie Ihr es Jahrhunderte durch bis zum vorigen Jahre waret.

Und Euch verflucht der Sprosse auf ewig. Nur ein Loth noch in die Kriegswaage, und unser ist der Sieg, Euer, und Ihr zieht Euch von dem kleinen Opfer zurück? Solche Feige verlässt auch Gott.

Erhebet, erhebet Euch!

Dort hinter dem Rücken der Russen muss der Volksbefreier aus dem Volke erstehen. Tell war ein gemeiner Gebirgsmann und er befreite die Schweiz. Georg Kara war ein Feldbauer und befreite Serbien vom Joche. So sind Gottes Wege. In denen Willen, Muth und Entschlossenheit ist, aus denen erwählt Gott die Vaterlandsbefreier, sey es ein Hirte, ein Landbauer oder ein Fischer.

Unsere Armee hat Führer: die Führer des Volks sollen aus dem Volke kommen, gegen dessen Freiheit unsere Feinde den Krieg führen.

Gress-Wardein d. 3. August. 1849.

Bartholomeus Szemere,
Minister-Präsident.

Circular-Verordnung.

Zwei Umstände haben das Zunftsystem nicht nur verhasst, sondern in den gegenwärtigen Verhältnissen auch gefährlich gemacht.

Der eine ist, die ärgerliche Beschränkung der Freiheit. Denn es schliesst die tauglichsten Gewerbmänner, und Handelsleute von dem Betrieb ihres erlernten Gewerches aus, knüpft das Erlernen eines Handwerks, ohne Berücksichtigung der Befähigung des einen und des andern, an eine festgesetzte Zeit und an Förallichkeiten, welche bedeutende Unkosten verursachen, verbietet das Uebereinkommen hinsichtlich des Arbeitslohns, und die Wahl und Annahme der Gehilfen nach Belieben k. s. w.

Der andere ist: die Einführung der Monopolen. Denn wo die Verfertigung und die Feilbietung der Waaren bloss den Gliedern der betreffenden Zünfte erlaubt ist, ist auch die Festsetzung der Preise derselben ihrem Belieben überlassen, was gegenwärtig das anstössige Missverhältniss zwischen den Preisen der Lebensmittel, der Naturerzeugnisse und der Gewerbsartikel hinlänglich beweiset.

Beide Umstände rufen täglich mehr Klagen hervor; so wohl von Seiten der Gewerbsleute, welche theils wegen der Geringfügigkeit des Arbeitslohns, theils wegen der Verhinderung an der Ausübung ihres Handwerks Noth leiden, als auch von Seiten der Gemeinde, hauptsächlich der volkreichern Klasse der Landbauern, welche wegen dem unmässig hinaufgetriebenen Preise der Gewerbsartikel in Kurzem genöthigt seyn wird, auch die nothwendigsten entbehren zu müssen.

Der durch die Noth, welche die Gewerbsleute und Consummenten theils schon drückt, theils bedroht, leicht hervorgerufenen Gefahr der Unzufriedenheit und Ungeduld zu begegnen, bevor es zu spät ist, ist Pflicht der Regierung, es wird demnach, bis unsere Gesetzgebung im Stande seyn wird, das Zunftsystem im Interesse der Gewerbsleute und Consummenten, den Forderungen der Zeit angemessen zu regeln, verordnet:

1-stens. Ein jeder, es sey ein Landekind, oder ein sich gehörig ausweisender Fremder, darf sein Handwerk, seine Handlung entweder für sich selbst, oder in Gesellschaft und mit Hüfe anderer, ohne dabei durch andere gehindert werden zu dürfen, betreiben; seine Fabricate auch ausser den Wochen und Jahrmärkten überall frei feilbieten, Kaufäden öffnen und Handel treiben, sowohl mit seinen eigenen Arbeiten, als auch mit den auf Gewinn gekauften Handels Artikeln.

2-tens. Derjenige, welcher diese Erlaubniss zu benützen wünschet, hat sich indessen bei der betreffenden Stadt oder Gemeinde Behörde zu melden, sein Vorhaben zu äussern, und seine Wohnung und seinen Aufenthaltsort bekannt zu geben.

3-tens. Die betreffende Stadt oder Gemeinde Behörde ist verpflichtet, von den auf diese Art sich meldenden Individuen ein Protocol zu führen, und sie mit einer schriftlichen Erlaubniss, über die Ausübung ihres Handwerks, oder ihres Handels, ohne Hinderniss, Widerstreben und Zögerung zu versehen.

4-tens. Ist es von Selbat zu verstehen, dass diejenigen,

használandók, a' közterhekben is aránylagosan 's igazságosan részt venni tartoznak, rendőri 's minden egyéb tekintetekben mint más polgárok, az illető városi, vagy községi előjárók hatósága alá vettelve levén.

5) A' fenálló czéhek tagjai közül egy sem gátoltathatik abban, hogy anynyi segédet vehessen fel 's tarthasson, a' mennyire szüksége van, 's azokat edgyesménye szerinti mértékben díjazhassa is, a' czéheknek munkabér szabályozásában eddig elő gyakorlott önkénye ezennel bétillatván.

6) Abban sem gátoltathatik senki, hogy tetszése szerint választhassa azon műiparost, a' kinél választott mesterségét akár tanulni, akár gyakorolni kívánja.

7) Nem csak a' czéhek tagjai, hanem más bár ki is, mestersége, vagy kereskedése üzletésére szükséges akár czéhbeli, akár azon kívüli segédeket tetszése szerint vehet fel 's használhat.

8) A' czéhon kívüli iparosok 's kereskedők is felhatalmaztatnak arra, hogy segédeknek az illető város. vagy községek előjárósága által hitelesített érvényes bizonyítványokat adhassanak.

9) Ezen rendeletnek kihirdetése, életbe léptetése 's fenntartása a' hatóságok tisztviselőinek kötelességökké tétetik, hivatalok elvesztése büntetésének terhe alatt.

Kolozsvárt, augusztus 7-kén, 1849.

Országos biztos,
Boczko Dániel.

Nem hivatalos rész.

Mózes vallásu polgártársak!

Folyó évi július 28-a ránk, az eddig kitaszított népfajra nézve, nagy, szent nappá lett, a' szabadság ünnepévé.

Hála a' mindenhatóknak!

E' napon miniszterelnökünk Szemere Bertalan váratlanul, reménytelenül, mint mikor a' tiszta égboltról Iám csap le, 's zsidók teljes emancipációját indítványozta.

A' nemzetgyűlés meg volt lepve, le volt igézve 's tetszésnyilvánítások között, minden formáságok féltételével egyhangulag megszavazta a' törvényjavaslatot.

Ugy, hogy a' július 28-ki hivatalos „Közlöny“ a' zsidók korlátlan egyenjogúságát már törvény alakjában hozta meg. E' törvény így hangzik:

„A' hazának polgárai közt, vallásbeli különbség, jog és kötelesség tekintetében, különbséget nem tevé, ezen elv szerint kijelentetik, miként a' magyar álladalom határin belől született, vagy törvényesen meglepedett Mózes vallásu lakos, mindazon politikai 's polgári jogokkal bír, melyekkel annak bármely hitű lakosai bírnak.

Keresztény és Mózes vallásu közt köteendő házasság polgári következményeire nézve érvényesnek nyilvánítatik.“

Mig Heynau, az osztrák császár képviselője a' zsidókat borzasztó, megbíratlan hadi adóval törekszik elnyomni — mely csupán Pest- és Budáról másfél millió p.stra megy — a' magyar kormány őket az álladalom polgáiraivá emeli.

A' szolgaság, a' megvetetés napjai tehát elmúltak.

Polgártársak! boruljunk le az Urnak színe előtt és adjunk hálaikat neki.

Hirdessük a' nagy eseményt! Adják ezt tudtára istentől ihletett szavakban a' papok Izrael népének. Tudja meg és érezze az utolsó is köztünk, hogy ama nap óta Magyarhon földé 's Magyarhon szabadsága a' miénk is. Ezekért élni és halni akarunk! Gyűljünk össze mindnyájan, bizonyítsuk be, hogy méltók vagyunk a' szabadságra. Aldozzuk fel vagyontunkat, vérünket, gyámlóitunk a' magyar kormányt szóval és tettel ernyedetlenül. Átok, Izrael átká érje azt, ki az ellenségnek tett, szó, vagy csak egy intés által is szolgálatot tesz. Igen, hirdessük ezt a' hon határain túl levő bitsorsosinknak is; mondjuk meg nekik, hogy sikerült az ígért földére eljutnunk, hadd hirdessék ők is Európában Magyarhonnak nagy szabadságharczát.

Áldott legyen július 28-a!

Isten áldja meg a' magyar nemzetet!

welche sich dieser Erlaubniss der Regierung bedienen, auch an den öffentlichen Lasten verhältnissmässig Theil zu nehmen haben, indem sie, wie die andern Bürger, in [polizeilicher und allen andern Rücksichten unter die betreffende Stadt oder Gemeinde Behörde gehören.

5-tens. Von den Gliedern der bestehenden Zünfte darf keins daran gehindert werden, so viel Gehilfen aufzunehmen und zu halten als es beuöthigt, und selbe nach Uebereinkunft zu bezahlen. Die bisher von den Zünften in Festsetzung der Arbeitslohne ausgeübte Willkür ist hiemit verboten.

6-tens. Auch daran darf niemand gehindert werden, sich nach Belieben denjenigen Gewerbsmann zu wählen, bei welchem er das sich erwählte Handwerk entweder lernen oder üben will.

7-tens. Nicht bloss die Glieder der Zünfte, sondern wer immer darf die zur Ausübung seines Handwerks oder Handels nöthigen Gehilfen, entweder zünftige oder ausserzünftige nach Belieben aufnehmen und gebrauchen.

8-tens. Auch die ausserzünftigen Gewerbs und Handelsleute werden befugt, ihren Gehilfen gültige, durch die betreffende Stadt oder Gemeinde Behörde beglaubigte Zeugnisse zu geben.

9-tens. Die Publicirung dieser Verordnung, deren Erfüllung und Aufrechthaltung wird den Beamten der Gerichtsbarkeiten, unter Verlust ihres Amtes, zur Pflicht gemacht.

Klausenburg d. 7. Aug. 1849.

Daniel Botzko
Landes Commissar.

Nicht ämthlicher Theil.

Mitbürger mosaischer Religion!

Der 28-te Juli l. J. ist für uns, den bisher ausgestossenen Volksstamm, ein grosser, heiliger Tag geworden, ein Festtag der Freiheit.

Dank sei dem Allmächtigen!

An diesem Tage hat unser Ministerpräsident Bart. Szemere unerwartet und unverhofft, wie wenn ein Blitz aus heiterem Himmel fährt, die völlige Emancipation der Juden beantragt.

Die Nationalversammlung war überrascht, entzückt, und votirte unter Beifallklatschen, mit Beseitigung aller Formalitäten, einstimmig den Gesetzesvorschlag.

So, dass schon die Staatszeitung (Közlöny) vom 29-ten Juli die unbeschränkte Gleichstellung der Juden als Gesetz brachte. Dieses lautet:

„Da der Unterschied des Glaubens zwischen den Bürgern des Vaterlandes in Betreff der Rechte und Pflichten keinen Unterschied macht, so wird diesem Principe gemäss erklärt, dass jeder innerhalb der Grenzen des ungarischen Staates geborene, oder gesetzlich aufgenommene Einwohner mosaischen Glaubens alle jene politischen und bürgerlichen Rechte besitzt, die die andern Einwohner, welchen Glaubens immer, besitzen.“

„Die Ehe zwischen Christen und Anhängern der mosaischen Religion wird in bürgerlicher Beziehung für gültig erklärt.“

Während Heynau, der Repräsentant des Kaisers von Oesterreich, die Juden mit ungeheuern, unerschwinglichen Brandschatzungen zu erdrücken strebt, — die von Ofen und Pesth allein müssen sonderhalb Millionen C. M. zahlen — erhebt sie die ungarische Regierung zu Bürgern des Staates.

Die Tage der Kauchtschaft, der Verachtung sind also vorbei.

Mitbürger! fallen wir nieder vor dem Angesichte des Herrn und danken wir Ihm!

Verkünden wir das grosse Ereigniss! Mögen es die Rabbinen in gottbegeisterter Sprache kund machen den Gemeinden Israels. Auch der letzte unter uns wisse und empfinde es, dass seit jenem Tage Ungarns Land und Ungarns Freiheit auch unser ist. Für sie wollen wir leben und sterben! Treten wir alle zusammen, beweisen wir es, dass wir der Freiheit würdig! Opfern wir unsere Habe, unser Blut, unterstützen wir die ungarische Regierung mit Wort und That unablässig. Fluch, der Fluch Israels, treffe denjenigen, der dem Feinde Dienste leistet durch That, Wort oder auch nur einen Wink! Ja, verkünden wir es auch unsern Glaubensbrüdern jenseits der Grenzen des Vaterlandes; sagen wir ihnen, dass es uns geworden, das Land der Verheissung; mögen sie ihn dann verkünden in Europa, den grossen Freiheitskampf der Ungarn.

Gesegnet sei der 28-te Juli!

Gott segne die ungarische Nation!

Dicsőítve legyen Szemere neve, kinek szava az ezred-
éves lánczat széttörte!

Egy zsidó polgárokból
alakult gylettől.

Gepriesen sei der Name Szemere's, dessen Wort die tau-
sendjährige Kette gebrochen!

Von einem Vereine jüdischer
Bürger.

Dees d. 6. August.

Seit der Zeit, als einige Gemeinen von Carl Ferdinand und vom Walachischen Grenz Regiment aus der feindlichen Ar-
mee, fünf auf dem Vorpostendienst schlummernde Szathmárer
berittene Nationalgardisten bei Bethlen umzingelten, viere von
ihnen gefangen nahmen und einen niederschossen, den übrigen
es aber gelang, glücklich zu entweichen, bereichert mit der
Erfahrung, dass es nicht gut sey, in solcher Nationalgarden-
Ruhe auf Vorposten zu schlafen, seitdem ist nichts merkwür-
diges geschehen. Das diese Begebenheit etwas Schrecken ver-
ursachte wird der, welcher das Volk unserer Stadt nach so
vielen Leiden kennt, leicht einsehen; schon waren neue und
abermals neue Zeitfristen festgesetzt, in welchen der Feind
unsere Stadt betreten werde, — diese sind aber, Gott sey
Dank! alle verstrichen, und unsere Stadt, und unser Comitát
gehört noch immer dem Vaterland, ohne dass der Feind von
seinem Szeredfalver Lieblingswege das weitere Eindringen
versucht hätte. Am Freitag brachen sie mit grossem Pompe
gegen Vásárhely auf, es muss aber etwas für sie unangeneh-
mes sich ereignet haben, weil sie den neuern Nachrichten nach,
gestern traurig in ihre frühere Station zurückkehrten; möglich
dass der alte Herr die andere feindliche Arree, mit welcher
sie sich vereinigen wollten, mit seiner vereinten Macht be-
dient hat.

Sobald sich die Oberhäupter der gewaltigen russischen Ar-
mee in ihrer Lieblingsstadt Bistritz etwas ruhiger fühlen, er-
götzen sie sich mit dem Blendwerk des Placate-Schmiedens.
Wir waren auch so unglücklich einige zu sehen. In einem er-
zählt ein Oberst, Namens Török, warum er unsere Sache ver-
lassen habe, und was für ein Mensch Kossuth sey, und indem
er sich der niedrigsten Lügen bedient, schildert er unsere
grössten Männer mit garstigen Farben (eine Sache aber, zu
deren Unterstützung man solche unnütze Mittel, Placate, die
vor einem halben Jahre gedruckt wurden, in Anspruch
muss nehmen, mag auf einem schlechten Fusse stehen) der
Herr Oberst Török ist der nämliche, welcher noch im ver-
gangenen Februar von uns zu Schlick übertrat, und dessen
Tod wir später in den Bättern lasen, der aber in Placaten
aufgehängt von den russigen Mauern Bistritz's in den Wind
redet da er doch seinen Aufruf an die Ungarn richtet.

In einem andern spricht ein russischer F. M. L. Namens
Gottenheim zu den Szeklern, und sagt ihnen, sie sollen Bem
nicht glauben, den der gnädige Czar Nicolaj lasse die Szek-
ler nicht nach Siberien zum Bergbau führen, sondern überge-
be seine Gefangenen den Oesterreichern. Das tapfere Szekler-
volk dankt für ihre Gnade, bittet aber nicht darum, es will
keinem von beiden in die Hände fallen, sondern es vertheidigt
sich mit seinen Waffen, so lange noch einer übrig seyn wird,
sie zu schwingen.

Eben erhalten wir die Nachricht, dass von einigen Grenz-
Orten Fuhren auf zwei Wochen bestellt sind, wahrscheinlich
richten sie sich auf eine lauge Reise. Der Teufel führe sie
glücklich bis zur Hölle.

Deezs, august. 6. 1849. Míóta néhány Károly Ferdi-
nánd ezredbeli közlegény 's oláh szélbeli katona az ellenséges
seregből, az előőrsi szolgálatban elálmósodott szathmármegyei
öt lovas nemzetört, a' bethleni állomáson körül kerítvén elfo-
gott, egyet lelőttek, a' többeknek szerencsésen sikerülvén
megmenekülni azon tapasztalással gazdagulva, hogy az előőr-
són nem jó alunni amugy nemzetőri nyugodtsággal, semmi ne-
vezetes 's figyelemre méltó nem történt. Ez esemény egy kis
rémülést okozott, azt képzelheti ki ismeri városunk sokat szen-
vedett népét, már újabb meg újabb határ-idők voltak kitűzve,
melyen az ellenség megszálandja városunkat, de biz azok, há-
lá Istennek mind elteltek 's városunk 's megyénk sértetlenül
a' hazáé, a' nélkül, hogy az ellenség a' beljebb nyomulást megki-
sértette volna nagyon kedves utjáról, a' szeredfalvi vonalról. Pén-
teken elindultak volt nagy pompával Vásárhely felé, de vala-
mi reájok nézve kellemetlen dolognak kellett történni, mivel
az újabb tudósítások szerint tegnap szomoruan visszatértek ré-
gi állomásokra, alig ha az öreg ur egyesített erejével meg
nem lazszakolta a' másik ellenséges serget, melyel egyesü-
lendők valának.

Midőn egy kissé nyugottabban érezik magokat kedvencz
városunkban Beszterczen a' hatalmas muszka sereg főnö-
kök, nagy mulatságokat találják a' placat-gyártás ámitó mes-
teregyében. Egy párt magunk is valánk szerencsétlenek látni.
Egyikben valami Török nevű ezerezes beszél el, hogy miért
állott el ügyünköt 's milyen ember Kossuth, minden alacson
hazugságokat felhasználván, legnagyobb emberünket rut szin-
ben tüntetni elő (de rossz lábon állhat az olyan ügy, melynek
támogatására ily haszontalan eszközöket, még fél évvel ez-
előtt kelt placatokat kell igénybe venni) a' dominus Török ez-
redes ugyan az, ki Slickhez állott át még a' mult februarban töl-
lünk 's kinek elestét később olvastuk a' lapokból, de ki fel-
függeszte ragaszokban beszél Beszterczenének kormos falairól
a' szeleknek, holott a' magyarokhoz intézi felszólítását.

Egy másikban valami Gottenheim nevű muszka altábor-
nagy beszél a' székely nemzethez, mondván: ne higgyenek Bem-
nek, mert a' kegyelmes nyikuláj czár nem viteti a' székelye-
ket Siberiába bányák mívelésére, hanem átadja foglyait az osz-
trákoknak. (Meggköszöni szépen önnök grátiáját a' vitéz szé-
kely nemzet, de nem instálja, egyiknek sem akar kezébe ke-
rülni, hanem védi magát fegyverével, míg csak egy lesz ki
azt fognatni bírja.

Most érkezik a' hir, hogy némely szélbeli helységekől
két hétre rendeltek fuvart, híhetőleg valami nagy utra szán-
dekoznak; vezérelje szerencsésen Belzebub, meg se álljanak
a' pokolig.

H I R D E T M É N Y E K.

(1) Két tsinos kis hámos fehér szürke ló, bástától, sallangos
szerszámmal 2 0 0 p. forint. eladó, a' tordanteza szegletén lévő Batogné
házánál, ott tudakozni rollok lehet — ugyan ott van egy kis félfe-
delű, zölden festett steyer szekér is, a' kis lovakhoz illő, ennek ára a' tn-
lajdonostól megtudható. (3)

(1) Az állandalom részről f. h: 13-án, hétfőn reggel 9. orakor,
a' Kendeffy Parkas Szt. egyház utcai házánál nagy számú a' broszok,
a' sztalkecskenők, — kendők, lepedők 's egyéb ruha-
neműk fognak el-árvereztetni. (3)

(2) 2500 váltó rón. forintoknak az interessihé kerestetik egy al-
kalmas szállás, istállóval, konyhával, pincze, szekerszinnel ellátva — a'
kinek kedve volna az ily vásárhoz, magát a' Honvéd szerkesztőségénel
jelentse 's a' pénzt, megesevén a' szerződés, azonnal kezehez veheti. (2)

(2) Belső Hídtuczában, az ó-szer szegletén lévő 285. sz. alatti
ház, mely fogadonak, vagy bár mi féle kereskedésre nagyon alkalmas

hely, jövő Sz. Mihály naptól kezdve bérbe kiadó. A' kivenni szán-
dekozó értekezhetik iránta B. Monostortuczában 189. sz. alatt lakó tu-
lajdonossal. (3)

HIRDETMÉNY.

(1) Kinek egy eladó nyeregszerszáma volna, ljelentse a'
Honvéd kiadó hivatalában. (1)

Hirdetmény.

(3) Folyó év. Szentgyörgy hava 10-ik napján Abrudbányáról
menekülés alkalmával, Zarándban Wilmos Huszárok közzé huszárnak
beállott POGÁNY ÁDAM 19. éves egyetlen egy fiának hol léte iránt
keresgő édesanynya gr. KUN ERZSÉBETH özv. POGÁNY ISTVÁN-
NÓ magának tudomást szeretni ohajtván, annak holletét:) vagy ne ta-
lálni elhunytát: tudhatokat liszettelett kérti: miszerént ötöt, említett
fia iránt, Kolozsvárt főkormányai iruok CZINTE MIKLÓS K. monos-
torutczai háznál értesteni sziveskedjenek. (3)